

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobkyně: **obec X., IČO**
sídlem XX.
zastoupená advokátem JUDr. Lubošem Průšou
sídlem tř. Národní svobody 32/11, 397 01 Písek

proti
žalovanému: **Generální finanční ředitelství, IČO 72080043**
sídlem Lazarská 15/7, 110 00 Praha 1 – Nové město

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 9. 2024, č. j. 41213/24/7700-60501-101251,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl dvě žádosti žalobkyně o prominutí daně podle ustanovení § 259 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), a podle ustanovení § 44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (dále jen „rozpočtová pravidla“).

Shodu s prvopisem potvrzuje Y.

2. Žalobkyně konkrétně žádala o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně ve výši x Kč vyměřeného Finančním úřadem pro Jihočeský kraj platebním výměrem ze dne 30. 11. 2022, č. j. 2156807/22/2200-31471-304765 (dále jen „platební výměr odvodu“), a o prominutí penále ve výši xx Kč vyměřeného tímž úřadem platebním výměrem ze dne 4. 9. 2023, č. j. 1804066/23/2200-31471-304765 (dále jen „platební výměr penále“).
3. Platební výměr odvodu za porušení rozpočtové kázně byl odůvodněn tím, že žalobkyně porušila podmínky, za kterých jí byly poskytnuty finanční prostředky Ministerstvem pro místní rozvoj (dále také jen „MMR“ či „poskytovatel dotace“) na odstranění škod po přívalovém dešti a povodni v roce 2013 (dále také jen „dotace“). Žalobkyně se měla porušení podmínek dopustit tím, že v rozpočtovém roce 2014 zrealizovala čtyři samostatná výběrová řízení na čtyři veřejné zakázky s totožným nebo obdobným předmětem plnění, stejnými hodnotícími kritérii a stanovenými termíny, přičemž k podání nabídek byli osloveni vždy totožní uchazeči, z čehož lze vyvodit místní, časovou, věcnou a funkční souvislost. Mělo tak dojít k neoprávněnému rozdělení předmětu veřejných zakázek, snížení předpokládané hodnoty pod zákonné limity a k zadání zakázek v nesprávném režimu.
4. Žalobkyně podala proti oběma platebním výměrům odvolání, které Odvolací finanční ředitelství zamítlo rozhodnutím ze dne 14. 3. 2024, č. j. 7612/24/5100-10612-712396. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí správní žalobu, kterou Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 16. 10. 2024, č. j. 51 Af 9/2023-58, zamítl jako nedůvodnou. Kasační stížnost žalobkyně proti právě uvedenému rozsudku Nejvyšší správní soud zamítl svým rozsudkem ze dne 12. 8. 2025, č. j. 10 Afs 220/2024-42.

II. Napadené rozhodnutí

5. Žalovaný odůvodnil zamítnutí obou shodně odůvodněných žádostí žalobkyně následujícím způsobem.
6. *1. K likvidační povaze vyměřeného odvodu pro žalobkyni*
7. Žalobkyně v žádostech uvedla, že je pro ni stanovená výše odvodu zcela likvidační, když přesahuje polovinu všech jejích ročních příjmů a splácení odvodu znemožní jakýkoli rozvoj obce a investiční činnost na několik let. Na podporu tohoto tvrzení přiložila žalobkyně kopie rozpočtů obce na roky 2022 a 2023.
8. Žalovaný označil za zcela běžné, že musí daňový subjekt, pokud nedisponuje dostatečnými příjmy, hradit vyměřený odvod a penále na úkor jiných výdajů, a to např. omezením investic nebo jejich odložením, snížením určitých nákladů či jiným opatřením, jako je např. půjčka či prodej majetku. Podle žalovaného není tento argument důvodem k prominutí vyměřeného odvodu, když rozpočtová pravidla neuvádějí pro žádný subjekt výjimku z povinnosti zaplatit odvod včetně penále. Žalovaný také poukázal na ustanovení § 156 a násl. daňového řádu obsahuje nástroje jako je splátkový kalendář či posečkání k odvrácení negativních dopadů jednorázové úhrady částek do hospodaření daňového subjektu.
9. *2. K mimořádným okolnostem a velikosti obce*
10. Žalobkyně vysvětlila, že šlo o obtížnou situaci. Zadávala zakázky na každou akci zvlášť, jelikož si nebyla jistá, zda dotace získá, a její roční rozpočet by bez poskytnutí dotace nepostačil na úhradu nákladů na opravy a obnovu rybníků po povodních. Neměla v úmyslu omezit hospodářskou soutěž, ani nevolila jednodušší způsob zadání.

Shodu s prvopisem potvrzuje

11. Žalovaný nepopřel, že zadávání zakázek probíhalo v obtížné situaci, byla však pro všechny stejná; dotace byla čerpána právě v důsledku povodní, které byly důvodem pro její čerpání. Podmínky dotace tak byly stanoveny v kontextu této živelní události a žalobkyně měla předem posoudit, zda je schopna (v souvislosti právě s touto živelní pohromou) splnit.
12. Žalobkyně rovněž uvedla, že kdyby zadala zakázku jako jedinou pro všechny 4 stavby, tak by ji musela vzhledem k ustálené judikatuře rozdělit na části a umožnit jejich dílčí plnění, aby nediskriminovala potencionální menší dodavatele, což není v možnostech žalobkyně jakožto malé obce. Musela by si v takovém případě obstarat odborného zadavatele, což by proces prodloužilo a nebylo by možné dodržet termín poskytovatele pro zadání zakázky. Žalobkyně shrnula, že šlo o podlimitní zakázku s výjimkou, že nebylo vyzváno nejméně 5 uchazečů, ale přímo 3 uchazeči, reálně však zveřejněním Oznámení na úřední desce byl dosah ještě větší.
13. Žalovaný uvedl, že ani velikost obce se při stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně podle rozpočtových pravidel nezohledňuje. Nejvyšší správní soud stanovil výslovně, že nelze zohledňovat právní status příjemce dotace, jeho majetkové poměry, ekonomické nebo politické důvody, popřípadě ani, jedná-li se o obec, její velikost (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 201, č. j. 2 Afs 364/2017-39 a ze dne 23. 4. 2021, č. j. 1 Afs 132/2019-76). Žalovaný by pak musel odvody promíjet všem žadatelům, kteří jsou malou obcí, což určitě není smyslem právní úpravy, šlo by o nedůvodné zvýhodňování před jinými žadateli.
14. *3. K rozdělení zakázek*
15. Na svou obranu žalobkyně upozornila, že přestože přímo obeslala o zakázce pouze 3 namísto požadovaných 5 uchazečů, nad rámec zákonných povinností ale zveřejnila Oznámení o zahájení zadávacího řízení (dále také jen „Oznámení“) na úřední desce do konce lhůty pro podání nabídek. Tím dala ve skutečnosti většímu počtu uchazečů uvedených v zákoně jako minimální počet, než kdyby oslovila jen zmíněných 5 uchazečů přímo. Žalobkyně má za to, že nejvhodnější nabídka ve všech čtyřech veřejných zakázkách potvrdila správnost její úvahy.
16. Podle žalovaného argumentace žalobkyně, že nad rámec zákona zveřejnila Oznámení na úřední desce, nic nemění na skutečnosti, že byla místo 4 veřejných zakázek malého rozsahu povinna zadat jednu veřejnou zakázku ve zjednodušeném podlimitním řízení podle ustanovení § 38 zákona o veřejných zakázkách, aby nedošlo k omezení hospodářské soutěže a diskriminaci dodavatelů. V takovém řízení zákonodárce klade důraz na oslovení nejméně pěti zájemců, tedy zadavatel musí výlučně oslovit minimálně těchto pět zájemců písemnou výzvou, což žalobkyně nesplnila. Žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (jeho rozsudky ze dne 21. 5. 2021, č. j. 10 Afs 399/2020-43; ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 Afs 20/2008; ze dne 25. 7. 2013, č. j. 9 Afs 78/2012 a ze dne 25. 4. 2019, č. j. 1 Afs 39/2018-33), podle které ke konstatování porušení rozpočtové kázně pak plně postačuje pouhá potencialita ovlivnění výběru v zadávacím řízení.
17. *4. K nedostatku poučení ze strany poskytovatele dotace*
18. Žalobkyně vyjádřila v žádostech přesvědčení, že i stát, tj. administrátor dotačního programu, přispěl k jejímu chybnému postupu. Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) nikterak nepoučilo ani neinformovalo postižené obce, které žádaly o dotace na více

Shodu s prvopisem potvrzuje

stavebních akcí, že v případě více jednotlivých přiznaných dotací je třeba tyto akce zadávat jako jedinou zakázku.

19. K tomuto žalovaný uvedl, že žalobkyně se mohla se svými pochybnostmi ohledně procesu získávání dotace a zadávání zakázek, který je náročný a složitý, obrátit i na samotného poskytovatele dotace, MMR. Za dodržení podmínek dotace odpovídá výhradně žalobkyně jako její příjemkyně, bylo tedy i na ní, aby zvážila, zda má dostatek kvalifikovaného personálu, který celý průběh použití dotace v souladu s právními normami zvládne zpracovat. MMR sice žadatele nikterak samostatně nepoučilo a neinformovalo, ale vše uvedlo srozumitelně do podmínek Rozhodnutí, se kterými žalobkyně přijetím dotace souhlasila (srov. např. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2012, č. j. 1 Afs 59/2012-34, a ze dne 17. 7. 2024, č. j. 10 As 10/2014-43).
20. *5. K opožděnosti zjištění porušení podmínek*
21. Žalobkyně označila za problematické i to, že byly závady v čerpání dotace zjištěny až po 8 letech. Podle žalobkyně šlo o opomenutí, MMR mělo prověřit limity pro zadání veřejné zakázky dříve. Žalobkyně dotaci nabyla v dobré víře a již před přiznáním dotací předložila požadované dokumenty, na základě kterých jí byly přiznány. Následná kontrola MMR neodhalila žádné závady v čerpání dotace ani porušení rozpočtové kázně.
22. Žalovaný konstatoval, že se žalobkyně nemůže odvolávat na to, že ji MMR neupozornilo na nedostatky při zadání veřejné zakázky. Opačný výklad by vedl ke stavu, kdy by byl příjemce dotace zbaven veškeré odpovědnosti za nesrovnalosti, které nebyly oznámeny poskytovatelem. Žalobkyně přijetím dotace přistoupila na všechny podmínky, které byly uvedeny v rozhodnutích a zavázala se k jejich plnění. Navíc ani ve spisovém materiálu, ani žádostech o prominutí žalovaný neshledal žádné konkrétní ujištění ze strany MMR, že v dané věci žalobkyně postupovala správně.
23. Žalovaný shrnul, že úspěšnou realizaci projektu a naplnění účelu dotace nezpochybňuje ani on, ani MMR. Využití dotace na stanovený účel je však podmínkou udělení dotace, nikoli skutečností hodnou zvláštního zřetele vedoucí k prominutí zaplacení odvodu či penále. Žalovaný posoudil podané žádosti o prominutí také ve vazbě na Pokyn č. GFŘ-D-46 k rozhodování ve věci žádostí o prominutí odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně, č. j. 45811/20/7700-40500-050429 ze dne 16. 9. 2020 (dále jen „Pokyn GFŘ“) a neshledalo existenci důvodů hodných zvláštního zřetele, které by v souladu s § 44a odst. 12 rozpočtových pravidel nebo Pokynem GFŘ umožňovaly odvod a penále zcela nebo zčásti prominout. Proto žalovaný obě žádosti žalobkyně zamítl.

III. Žaloba

24. Žalobkyně se na soud obrátila se žalobou, ve které navrhla zrušení napadeného rozhodnutí pro jeho nesprávnost a nezákonnost spočívající v nesprávném a nezákonném závěru žalovaného, že zjištěný skutkový stav a v žádostech uplatněné důvody prominutí odvodu a penále neobsahují žádné výjimečné okolnosti, na základě kterých by GFŘ postupovalo nad rámec pravidel stanovených Pokynem GFŘ. Žalobkyně následně přistoupila ke konkrétní oponentuře toho, jak se žalovaný vypořádal s její argumentací v žádostech o prominutí odvodu a penále.
25. *1. K likvidační povaze vyměřeného odvodu pro žalobkyni*

Shodu s prvopisem potvrzuje

26. Žalobkyně poukázala na to, že Odvolací finanční ředitelství ji v odůvodnění rozhodnutí, kterým zamítlo její odvolání proti platebnímu výměru odvodu, samo na institut žádosti o prominutí daně odkázalo. Konkrétně tam Odvolací finanční ředitelství uvedlo, že „že námitky ohledně likvidačního charakteru vyměřeného odvodu pro daňový subjekt nejsou v tomto řízení důvodné, v kontextu předestřené judikatury je možné, jsou-li k tomu dány důvody, zohlednit je rovněž v rámci případné žádosti ve smyslu § 44a odst. 12 a 13 o prominutí z důvodů hodných zvláštního zřetele.“ Žalobkyně proto vyhodnotila, že žalovaný postupoval v rozporu s právě citovaným odůvodněním Odvolacího finančního ředitelství, když tuto námitku, respektive žalobkyní namítané důvody pro prominutí odvodu, označilo za nerelevantní.
27. 2. *K mimořádným okolnostem a velikosti obce*
28. Žalobkyně nesouhlasila s žalovaným, že k mimořádnosti situace povodní nelze přihlížet, protože byla důvodem dotačního programu. Situace, kdy účel dotace se shoduje s mimořádností situace tuto mimořádnost náhledem žalobkyně nijak nesnižuje, když tato mimořádnost spočívá ve způsobu zatížení obce (personálně, finančně, odborně i technicky) a skutečnosti, že (naštěstí) nenastává pravidelně, ale mimořádně (2002, 2013, 2024). Podmínky dotace byly dle žalovaného stanoveny v kontextu této živelní události a daňový subjekt byl předem schopen posoudit, zda je schopen je (v souvislosti právě s touto živelní pohromou) splnit. Z pohledu žalobkyně, která by si potřebnou finanční částku bez dotace ani nemohla dovolit, však reálně ani jinou možnost neměla.
29. Žalobkyně je na rozdíl od žalovaného názoru, že i velikost obce, resp. jejího úředního aparátu by v tomto případě striktně vázala k dalším skutečně zjištěným a prokázaným okolnostem a jejich závažnosti. Zjištění v tomto případě a za popsanych okolností a podmínek prominutí dle jejího přesvědčení umožňují.
30. 3. *K rozdělování zakázek*
31. K naplnění podmínky zjednodušeného podlimitního řízení přímého oslovení 5 dodavatelů žalobkyně připomněla, že zveřejněním na úřední desce vč. její elektronické podoby naopak rozšířila možný okruh zájemců – veřejně jim dala příležitost k otevřené a nediskriminující soutěži – oproti chybějícím 2 přímo osloveným dodavatelům.
32. Dále žalobkyně rozdělení zakázek ospravedlňovala již uvedenými skutečnostmi, tedy že šlo o složitou situaci a že k jinému postupu nebyla jakožto malá obec dostatečně vybavena.
33. 4. *K nedostatku poučení ze strany poskytovatele dotace*
34. Žalobkyně označila argumentaci žalovaného, že MMR nebylo povinno žadatele o dotaci individuálně poučovat, podpořenou judikáty, za nepřiléhavou řešené situaci. Žalobkyně v okamžiku podání neměla důvod pochybovat o způsobu zadání zakázky, protože judikatura ohledně dělení a funkční souvislosti tehdy (v roce 2013) nebyla v dnešní podobě. Žalobkyně uvedla, že se tímto argumentem nehodlá zbavit odpovědnosti, ale uvádí jej pro rozhodování o prominutí.
35. 5. *K opožděnosti zjištění porušení podmínek*
36. K tomuto žalobkyně citovala z kontrolního protokolu MMR následující pasáže: „Z předložené dokumentace je zřejmé, že zadavatel v rámci zadávacího řízení dodržel zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace ve smyslu § 12, odst. 6 a v souladu se směrnicí obce o zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.“, a: „po provedené kontrole dokumentace a fyzické prohlídce výsledků realizace akce kontrolní skupina konstatuje, že příjemce

Shodu s prvopisem potvrzuje

dotace: 1. dodržel podmínky vyplývající ze znění textu podprogramu "Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách pro rok 2013"; 2. realizoval akci v souladu s platným Rozhodnutím o poskytnutí dotace, vyhláškou číslo 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku ve znění vyhlášky č. 11/2010 Sb. a zároveň v souladu s obecně závaznými předpisy". I na opožděné zjištění nedostatků žalobkyně upozorňovala jako na okolnost podstatnou pro rozhodování o prominutí, nechtěla se zbavit veškeré odpovědnosti.

37. Žalobkyně uzavřela, že uvedené důvody považuje za takové výjimečné okolnosti hodné zvláštního zřetele, které pokud nemohly být důvodem pro vyměření nižší sazby odvodu a penále, měly být vzhledem ke své povaze zohledněny právě při rozhodování o prominutí odvodu a zejména penále. Odkázala se rovněž na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se zásady přiměřenosti při stanovení výše odvodu za porušení rozpočtové kázně a připomněla, že v Pokynu č. GFR-D-53, který vydal žalovaný pro sjednocení praxe, aby nedocházelo k nedůvodným rozdílům při rozhodování v obdobných případech, i v Pokynu GFR se předpokládají i důvody nad rámec stanovený těmito pokyny.

Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

38. Žalovaný soudu doručil podání, kterým se vyjádřil k obsahu žaloby.
39. Žalovaný nejprve upozornil, že žádost o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně není dalším opravným prostředkem, který by vedl k přezkumu původní rozhodnutí o stanovení odvodu, tedy zde nelze posuzovat jeho správnost či zákonnost. Odvod i penále byly již pravomocně vyměřeny a potvrzeny jak Krajským soudem v Českých Budějovicích, tak následně i Nejvyšším správním soudem. Posuzovány jsou tedy pouze skutečnosti, v jejichž naplnění lze spatřovat zákonem stanovené důvody hodné zvláštního zřetele (pro prominutí).
40. *1. K likvidační povaze vyměřeného odvodu pro žalobkyni*
41. Žalovaný uvedl, že žalobkyně požádala o povolení úhrady odvodu rozložením na splátky s odůvodněním, že jednorázové zaplacení odvodu a penále by jí způsobilo vážnou újmu. Žádosti bylo vyhověno a vzhledem k rozpočtu žalobkyně 2024 žalovaný setrvává na svém stanovisku, že úhrada vyměřených částek, byť s využitím rozložení úhrady na splátky podle § 156 daňového řádu, je v možnostech žalobkyně.
42. *2. K mimořádným okolnostem a velikosti obce*
43. K argumentu žalobkyně, že neměla prostředky na opravy bez poskytnutí dotace, žalovaný upozornil, že ani v takovém případě nelze rezignovat na plnění stanovených podmínek. Ve zbytku se žalovaný odkázal na bod 16 napadeného rozhodnutí, kde vysvětlil, že mimořádnost povodní byla samotným důvodem dotace.
44. Ani velikost obce a z ní plynoucí menší administrativní aparát nemůže dle žalovaného být důvodem pro přehlížení pochybení. Žalovaný zopakoval, že měla žalobkyně sama zvážit, zda je schopna podmínky dotace naplnit.
45. *3. K rozdělování zakázek*

Shodu s prvopisem potvrzuje

46. I zde se žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí (konkrétně jeho body 17 a 19), kde již vyložil, proč zveřejnění zadávacích řízení na úřední desce není totéž, jako naplnění podmínek zjednodušeného podlimitního řízení, tj. oslovení takových potenciálních uchazečů o zakázku, kteří splňují podmínky související s předmětem a realizací dané veřejné zakázky. Žalovaný tamtéž i vysvětlil, proč velikost obce a jejího aparátu nemůže být důvodem ani pro prominutí vyměřených částek.
47. *4. K nedostatku poučení ze strany poskytovatele dotace*
48. Žalovaný trvá i na svém stanovisku k námitce žalobkyně, že MMR ji mělo poučit, že je nutné zadat veřejné zakázky plynoucí z dotací jako jedinou zakázku. Žalovaný upozornil, že zákon o veřejných zakázkách v roce 2014, kdy žalobkyně zakázky zadávala, již obsahoval ustanovení § 13 odst. 3, podle kterého je umělé rozdělení předmětu zakázky nepřípustné, stejně jako ustanovení § 98 upravující možnost rozdělení. Žalovaný také zopakoval, že žalobkyně se se svými pochybnostmi mohla obrátit na MMR či navázat spolupráci s odborníky.
49. *5. K opožděnosti zjištění porušení podmínek*
50. Žalovaný odkázal stran citace žalobkyně z kontrolního protokolu poskytovatele na rozhodnutí o odvolání žalobkyně proti výměru, kde Odvolací finanční ředitelství v bodu 70 poukázalo na to, že kontrola poskytovatele se týkala pouze jednoho z projektů, tj. pouze jedné z veřejných zakázek. Nejednalo se o kontrolu všech dotačních projektů, kdy by bylo možné shledat nezákonné rozdělení předmětu zakázky týkající se veřejných zakázek zadávaných v rámci projednávaných dotačních projektů. Žalovaný se ztotožňuje s těmito závěry odvolacího orgánu, které jsou žalobkyni známé.
51. Žalovaný uzavřel, že neshledal důvody hodné zvláštního zřetele k prominutí vyměřených částek odvodu a penále. Při výměru byla dodržena zásada přiměřenosti, když byl odvod vyměřen pouze ve výši 25 % z částek dotací použitých na financování předmětných zakázek, jak potvrdil Krajský soud v Českých Budějovicích i Nejvyšší správní soud. Žalovaný souhlasí, že lze o prominutí rozhodnout i nad rámec pravidel Pokynu GFŘ, ale v daném případě pro to důvody neshledal.
52. Žalovaný soudu navrhl, aby vydal rozsudek, kterým žalobu zamítne a nepřizná žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

53. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, jimiž je soud vázán, přičemž vycházel ze skutkového a právního vztahu, který tu byl v době rozhodování (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 51 s. ř. s., když žádný z účastníků nařízení ústního jednání nepožadoval a soud takový postup neshledal nezbytným ani účelným.
54. Žaloba není důvodná.
55. Podstatou sporu je otázka, zda žalobkyně ve svých žádostech o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně a penále předestřela důvody, s nimiž zákon spojuje možnost prominout odvod za porušení rozpočtové kázně, jakož i penále za prodlení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

56. Podle § 44a odst. 12 rozpočtových pravidel může žalovaný z důvodů hodných zvláštního zřetele zcela nebo zčásti prominout odvod za porušení rozpočtové kázně nebo penále za prodlení s ním.
57. Soud považuje za nezbytné upozornit, že v řízení o prominutí odvodu a penále nemůže žalovaný znovu posuzovat, zda došlo k porušení rozpočtové kázně a zda měl být odvod vyměřen. Tato otázka již byla pravomocně vyřešena v samostatném řízení, v tomto případě aprobevována i ve správním soudnictví. Rozhodování o prominutí odvodu a penále nemůže nahrazovat úvahu, která náleží již do fáze samotného vyměření odvodu, resp. penále. Prominutí proto nelze chápat jako další opravný prostředek proti vyměření odvodu a penále (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze 7. 3. 2019, č. j. 10 Afs 65/2018-42; ze dne 28. 8. 2020, č. j. 4 Afs 110/2020-51; ze dne 8. 9. 2023, č. j. 10 Afs 63/2023-53 či ze dne 18. 1. 2024, č. j. 3 Afs 206/2022-38).
58. V řízení o prominutí odvodu nebo penále se tedy žalovaný zabývá jediné tím, zda jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele, pro které *může* zcela nebo zčásti tyto částky prominout. Formulace „může prominout“ indikuje *volné správní uvážení* žalovaného, což potvrdil i Nejvyšší správní soud (např. ve svých rozsudcích ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Afs 65/2018-42, bod 53, či ze dne 8. 9. 2023, č. j. 10 Afs 63/2023-53, bod 12).
59. Přezkum tohoto správního uvážení žalovaného soudem je pak možný pouze v otázkách, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda není v rozporu s pravidly logického usuzování, zda jej žalovaný nezneužil či nepřekročil jeho meze, a zda předpoklady pro správní uvážení byly zjištěny procesně správně (podle ustanovení § 78 odst. 1 věty druhé s. ř. s. a také podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2021, č. j. 7 Afs 314/2019-21, body 43 až 45).
60. Nad rámec právní úpravy žalovaný vydává vnitřní předpisy, nazývané pokyny (jako i v této věci aplikovaný Pokyn GFŘ), kterými stanovuje jednotná pravidla pro posuzování těchto žádostí, aby byla zachována právní jistota a jednota rozhodování o nich. Vydávání a řízení se těmito pokyny lze vnímat jako prevenci libovůle, které se správní orgán nesmí dopustit ani ve sféře volného správního uvážení. Navíc rozhodování o žádostech v souladu s těmito pokyny chrání legitimní očekávání žadatelů, která se od znění pokynů mohou odvíjet, a je výrazem správní praxe žalovaného.
61. Podle čl. 3 odst. 1 Pokynu GFŘ žalovaný za důvody hodné zvláštního zřetele považuje zejména: *a. objektivní důvody, jež stojí zcela mimo sféru příjemce dotace*, *b. nepříznivou finanční situaci fyzické osoby*, *c. marginální pochybení* a *d. případy pozdní úhrady zadržených prostředků*.
62. Ve věci žalobkyně přicházejí v úvahu zvážit objektivní důvody a případně marginální pochybení
63. Jako příklady *objektivních důvodů (a.)* Pokyn GFŘ ve svém čl. 3 odst. 4 uvádí: A. prokázaná chyba poskytovatele; B. prokázaná nesoučinnost poskytovatele; C. živelní nebo jiná pohroma (událost, která nastala v důsledku přírodní činnosti a postihuje přírodu a majetek anebo škodlivě působí na činnost člověka, jeho zdraví či život); D. státem změněná či zapříčiněná situace.
64. Za *marginální pochybení (c.)* Pokyn GFŘ podle svého čl. 4 považuje taková pochybení, která nemohla ani potenciálně mít vliv na naplnění účelu poskytnuté dotace nebo na výsledek zadávacího řízení. Jedná se o tato pochybení: – neoprávněný výdej, pokud před podáním

Shodu s prvopisem potvrzuje

žádosti o prominutí došlo k navrácení těchto prostředků zpět na projektový účet; jedná se však pouze o případy, kdy dosud nedošlo k zařazení tohoto mylně provedeného výdaje do žádosti o platbu podané příjemcem dotace (obdobně pak v případě úhrady faktur z projektového účtu včetně DPH, která není způsobilým výdajem, pokud dojde následně k přesunu těchto prostředků zpět na projektový účet); – zaměstnavatel (příjemce prostředků poskytnutých na základě dohody s Úřadem práce ČR) uhradí sociální a zdravotní pojištění či vyplatí mzdu (popř. mzdy) až po termínu stanoveném Úřadem práce ČR; – pozdní splnění (doložení, zveřejnění) administrativních termínů, lhůt či povinností (např. zaslání monitorovací zprávy, závěrečného vyhodnocení akce, předložení dokumentace k finančnímu vypořádání/zúčtování se státním rozpočtem, povinnost hlášení určitých skutečností, např. hlášení o navýšení vlastních zdrojů, či zasílání jiných dokumentů).

65. Soud seznal, že žalobkyně v odůvodnění svých žádostí neuvedla žádné důvody, které by odpovídaly právě citovaným důvodům předestřeným v Pokynu GFŘ.
66. Žalobkyně označila za důvod pro prominutí odvodu a penále skutečnost, že ji a ostatní žadatele poskytovatel dotace (MMR) nikterak dodatečně nepoučil ani neinformoval, že v případě více jednotlivých přiznaných dotací je třeba všechny akce zadávat jako jedinou zakázku. Žalobkyně namítala i skutečnost, že poskytovatel jí nic nevytkl, ani když ještě před přiznáním dotací předložila 4 žádosti a 4 smlouvy o dílo a ohlásila 4 stavby. Poskytovatel přesto dotaci přiznal, ani během kontroly neodhalil žádnou závadu v čerpání dotace ani v porušení rozpočtové kázně.
67. Soudu nezbyvá než konstatovat, že tyto skutečnosti nelze podřadit pod důvody čl. 3 odst. 4 Pokynu GFŘ A. *prokázaná chyba poskytovatele* ani B. *prokázaná nesoučinnost poskytovatele nebo státem změněná či zapříčiněná situace*. Jak Odvolací finanční ředitelství, tak správní soudy již shledaly, že k porušení zákona při poskytování dotace ani v platebním výměru odvodu nedošlo. Pravidla ohledně zadávání zakázek a nepřípustnost rozdělování předmětu zakázky plyne z již citovaných ustanovení zákona o veřejných zakázkách, další pravidla stanovil poskytovatel (MMR) ve svých podmínkách dotace. Soud ani v této věci nevidí důvod, proč by měl poskytovatel nad rámec právě uvedeného žadatele ještě informovat, když by šlo v důsledku o poučení, že jsou žadatelé povinni se řídit zákonnými normami a podmínkami dotace, k čemuž se ale sami zavazují jejím přijetím. Pokud chtěla žalobkyně implikovat, že tento jí spatřovaný nedostatek poučení by měl představovat prokázanou chybu nebo nesoučinnost poskytovatele dotace ve smyslu Pokynu GFŘ, nemůže s takovým tvrzením uspět, když chyba ani nesoučinnost nejen že nebyla u poskytovatele prokázána, ale byla správními soudy naopak přímo vyloučena. Pokud jde o pozdější odhalení pochybení, ani to není v rozporu s právními předpisy; opačný závěr by zcela znemožňoval postihovat většinu neoprávněného čerpání dotací, které není možné odhalit vždy hned při jejich přiznání. Navíc, jak poukázal žalovaný, citace z kontrolního protokolu se ani netýkají zakázek relevantních pro toto řízení.
68. Ani *událost živelné nebo jiné pohromy* nemůže být v této věci aspektem pro prominutí odvodu a penále, neboť povodeň, která je jistě živelnou pohromou, způsobila obci škody, avšak ty byly důvodem pro poskytnutí dotace, nezapříčinily odvod za porušení rozpočtové kázně. Tím bylo porušení podmínek, za kterých byly žalobkyni poskytnuty dotační prostředky. Proto ani k tomuto hledisku jako předmětu úvah o možnosti prominutí odvodu a penále žalovaný nemohl v rámci svého správního uvážení přihlídnout.

Shodu s prvopisem potvrzuje

69. Soud se zabýval rovněž tím, zda důvody žádosti nekorespondují s důvody uvedenými v čl. 4 Pokynu GFŘ, tedy *marginální pochybení*. Ani zde se však námitky žalobkyně s výčtem Pokynu GFŘ neprotivily, jelikož pochybení žalobkyně spočívalo v neoprávněném rozdělení zakázky a nenaplnění minimálního počtu přímo oslovených potenciálních dodavatelů, které čl. 4 vůbec nezmiňuje. Žalovaný přesvědčivě vysvětlil, proč pochybení žalobkyně mohlo mít vliv na naplnění účelu poskytnuté dotace nebo na výsledek zadávacího řízení, byť jen potenciálně. Proto nemohlo jít o pochybení marginální, jak jej míní Pokyn GFŘ. Soud se dále nezabýval konkrétními pochybeními žalobkyně, když tyto byly potvrzeny rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 10. 2024, č. j. 51 Af 9/2023–58, a následně i rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2025, č. j. 10 Afs 220/2024-42. Pro úplnost pouze dodá, že žalobkyně se nemůže dovolávat stavu judikatury ohledně pravidel, která v době jejího zadávání zakázek byla již součástí právního řádu (ustanovení § 13 odst. 3 zákona o veřejných zakázkách).
70. Pokud jde o žalobkyní tvrzený likvidační efekt zaplacení odvodu a pokuty, soud usuzuje, že z žalovaným předestřené splátkového kalendáře a dalších skutečností o příjmech žalobkyně zcela jasně vyplývá, že tak ničivý efekt placení vyměřených částek na žalobkyni nemá. Žalobkyně navíc tato tvrzení nikterak dále nerozporovala. Nepříznivá finanční situace je navíc podle Pokynu GFŘ důvodem pro prominutí odvodu a penále pouze v případě fyzických osob. Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích ze dne 30. 7. 201, č. j. 2 Afs 364/2017-39, a ze dne 23. 4. 2021, č. j. 1 Afs 132/2019-76, výslovně uvedl, že nelze zohledňovat právní status příjemce dotace, jeho majetkové poměry, ekonomické nebo politické důvody, popřípadě ani, jedná-li se o obec, její velikost.
71. Soud dává žalobkyni za pravdu v tom, že žalovaný není při rozhodování o žádostech vázán toliko pravidly nastíněnými Pokynem GFŘ, jak správně poukazovala žalobkyně. Žalovaný mohl při rozhodování o prominutí vejít i na důvody, které žalobkyně uvedla, přestože neodpovídají výčtu důvodů v Pokynu GFŘ. Důležité je i zde, že žalovaný tak učinit *mohl*, nikoliv *musel*. V tom mu náleží volné správní uvážení, o kterém bylo pojednáno již výše.
72. Soud mohl toliko přezkoumat, zda žalovaný nevybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda jeho postup nebyl v rozporu s pravidly logického usuzování, zda žalovaný správní uvážení nezneužil či nepřekročil jeho meze, a zda předpoklady pro správní uvážení byly zjištěny procesně správně. Soud nic z právě uvedeného v postupu žalovaného neshledal. Meze správního uvážení jsou rámcově vymezeny i správní praxí, která je dána právě Pokynem GFŘ. Soud považuje vydávání pokynů za dobrý způsob, jak zabránit neodůvodněným rozdílům při vyměřování odvodů za obdobná porušení rozpočtové kázně a jak zajistit předvídatelné a přiměřené rozhodování. Ve věci žalobkyně odchylku od takto vymezené správní praxe, jak vyplývá z právě uvedeného, soud neshledal. To, že žalovaný nad rámec těchto důvodů nevyhodnotil další důvody žalobkyní uvedené jako hodné zvláštního zřetele pro prominutí odvodu a penále, není v rozporu s právními předpisy.
73. Pro úplnost soud uvede i to, že odkaz Odvolacího finančního ředitelství na institut prominutí odvodu a penále v rozhodnutí o odvolání proti platebním výměrům je pouze projevem dobré vůle tohoto správního orgánu. Odvolací finanční ředitelství žalobkyni toliko poučilo o možnosti o prominutí vyměřených částek usilovat a odkázalo ji na zákonná ustanovení, podle kterých o něj lze žádat. Uvedlo, že žalovaný může k jejím námitkám proti vyměření částek v tomto řízení přihlédnout. Nikterak však nepředjímal a ani nemohl, jak žalovaný posoudí podmínky prominutí odvodu a penále dle zákona. Žalobkyně si proto

nemůže tento odkaz učiněný jiným oprávněným správním orgánem vyložit jako příslib kladného vyřízení její žádosti o prominutí.

74. Soud dospěl k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně vyložil důvody hodné zvláštního zřetele podle ustanovení § 44a odst. 12 rozpočtových pravidel v intencích Pokynu GŘ. Dospěl přitom k závěru, že ve skutečnostech, které žalobkyně uváděla ve své žádosti, nelze spatřovat důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu uvedeného ustanovení. Přitom dostatečně objasnil, proč vytýkané pochybení a okolnosti, za nichž k němu došlo, nelze podřadit pod hlediska důvodů zvláštního zřetele hodnýchumožňující prominutí odvodu a penále.
75. Z uvedených Městský soud v Praze podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
76. Výrok o nákladech řízení je dán ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému nad rámec jeho běžné činnosti náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 19. prosince 2025

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu